

Δεκαετής στρατηγικός προγραμματισμός:

- Επενδύσεις, εξοικονόμηση ενέργειας και νέες θέσεις εργασίας
- Σύνδεση με την έρευνα, την τεχνολογία και την εγχώρια προστιθέμενη αξία

Ατμομηχανή της ανάπτυξης μπορούν να αποτελέσουν οι επενδύσεις στην ενέργεια, εφόσον συνδεθούν με την έρευνα, την τεχνολογία και την εγχώρια προστιθέμενη αξία. Οι παράγοντες αυτοί μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας, την οποία και έχει ανάγκη η χώρα, αλλά και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στα επόμενα δέκα χρόνια.

Στη διαπίστωση αυτή κατέληξαν οι διακεκριμένοι ομιλητές του τριήμερου συνεδρίου με θέμα «Ενέργεια: Σημερινή εικόνα – Σχεδιασμός - Προοπτικές», που διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) στην Αθήνα, στο ξενοδοχείο «Divani Caravel», από τις 8 έως τις 10 Μαρτίου 2010.

**ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
«ΕΝΕΡΓΕΙΑ:
ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ -
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ -
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»**

υδροηλεκτρικών σταθμών 1.500 έως 3.000 MW.

- Κατασκευή 1.000 με 1.500 MW φωτοβολταϊκών σταθμών.

- Κατασκευή 5.000 έως 10.000 MW γραμμών υψηλής τάσης για τη διασύνδεση του δικτύου.

«Με το συνέδριο αυτό ολοκληρώνεται η προσπάθεια που ξεκίνησε το ΤΕΕ πριν ένα χρόνο για την ανάδειξη των ζητημάτων της ενέργειας και την εξεύρεση λύσεων» τόνισε στην αρχή του συνεδρίου ο Β΄ αντιπρόεδρος του ΤΕΕ, **Χρήστος Σπύρτζης**.

«Θέλουμε ανάπτυξη και ξέρουμε ότι θα έχουμε ύφεση» τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου. Και πρόσθεσε ότι όλοι οι Έλληνες έχουμε υποστεί ένα σοκ με όσα συμβαίνουν γύρω από την οικονομία μας. Αυτό μας υποχρεώνει όλους να πάρουμε θέσεις και να αλλάξουμε, ίσως, και λογικές.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο, είπε ο Γ. Αλαβάνος, έχει τοποθετηθεί για τα μέτρα που έχουν ανακοινωθεί. Οι μηχανικοί και ως πολίτες και ως εργαζόμενοι

ο φόρος έτσι όπως αναμένεται να είναι φέτος σε ποσοστό 24%, θα καλείται απλώς να αποπληρώνει τους τόκους σε ετήσια βάση.

Λιγνίτης, υδροηλεκτρικά και ΑΠΕ

Το ισοζύγιο πληρωμών μας υποχρεώνει να είμαστε πιο προσεκτικοί και στο τι ενεργειακό μείγμα θα έχουμε και στο βάρος που δίνουμε στους εγχώριους πόρους, όπως είναι ο λιγνίτης, στον οποίο νομίζω ότι πρέπει να στηριχθούμε και μετά το 2013, τα υδροηλεκτρικά είτε είναι μικρά έργα είτε είναι μεγάλα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επισήμανε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ. Και υπογράμμισε:

Θα πρέπει να δώσουμε σημασία στον τομέα της αύξησης της απασχόλησης και δημιουργίας ελληνικής προστιθέμενης αξίας στις κατασκευές, να αναπτύξουμε την εγχώρια μεταποιητική κατασκευαστική δραστηριότητα και την εγχώρια τεχνολογία. Αυτό στα θέματα της ενέργειας έχει πολύ μεγάλη εφαρμογή τόσο στα συστήματα εκσυγχρονισμού και νέων εγκαταστάσεων, ό-

Ατμομηχανή της ανάπτυξης η Ενέργεια

Ειδικότερα, η χώρα μας έχει δεσμευτεί στην ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική του «20-20-20» έως το 2020, δηλαδή στην πολιτική:

- της εξοικονόμησης ενέργειας κατά 20% έναντι του έτους βάσης (2005),
- της μείωσης των εκπομπών του θερμοκηπίου κατά 20% έναντι του έτους 1990 και
- στη συμμετοχή των ΑΠΕ κατά 20% στο ενεργειακό ισοζύγιο.

Με βάση το γεγονός αυτό, έως το 2020 αναμένονται επενδύσεις της τάξης δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ, κυρίως, για την:

- Αντικατάσταση 3.000 έως 4.000 ΜWe λιγνιτικών μονάδων με σύγχρονες μονάδες,
- Κατασκευή 3.000 έως 400 MW μονάδων συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο το φυσικό αέριο.
- Κατασκευή έργων αιολικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ισχύος 5.000 έως 6.500 MW.
- Κατασκευή αντλησιοταμιευτικών

και ως επιστήμονες δεν ευθύνονται για το ύψος των βαρών που καλούνται να σηκώσουν, γιατί είναι στην αιχμή της ανάπτυξης και η ανάπτυξη είναι αυτή που δεν θίγεται ακόμα από τα μέτρα της κυβέρνησης.

Γι' αυτό και επιμένουμε εμείς σε αυτή τη λογική. Μιλάμε για έναν δεκαετή στρατηγικό προγραμματισμό. Να υπάρχουν κλαδικές πολιτικές και προφανώς εκεί εντάσσεται και η λογική ενός μακροχρόνιου στρατηγικού σχεδιασμού στην ενέργεια.

Το ΤΕΕ με την ομάδα των οικονομολόγων του εκτιμά, τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ, ότι εάν το δημόσιο χρέος αυτή τη στιγμή είναι 300 δισ. και θεωρήσουμε ότι, μεσοσταθμικά εκτιμώμενο, το επιτόκιο είναι 5,5%, χρειάζομαστε 15 δισ. για αποπληρωμή των τόκων κάθε χρόνο, άρα 6,5% ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ, ώστε να μην επιδεινώνεται παραπέρα η σχέση χρέους προς ΑΕΠ.

Στα ίδια μεγάλα τρομακτικά νούμερα καταλήγουμε εάν υπολογίσουμε ότι

σο και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πέρα από τα θερμικά ηλιακά συστήματα, να δούμε και το ζήτημα μιας εγχώριας βιομηχανίας στον τομέα της κατασκευής ανεμογεννητριών, για παράδειγμα, ή φωτοβολταϊκών συστημάτων, εκτιμώντας τις εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Αλλά δεν μπορεί να προμοδούμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χωρίς να προσθέτουμε κάτι στην εγχώρια κατασκευή, χωρίς, δηλαδή, να έχουμε εσωτερική εγχώρια προστιθέμενη αξία.

Η ΔΕΗ, προφανώς, θα πρέπει να παραμείνει στο κράτος σε ποσοστό 51%, αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί και στις παρεμβάσεις της.

Θεσμικό πλαίσιο και τιμολόγια

Θα πρέπει, παράλληλα με τα οικονομικά κίνητρα που δίνονται, να μην υπάρχουν θεσμικά αντικίνητρα. Χρειάζεται ένα καθαρό θεσμικό πλαίσιο, έτσι ώστε να οδηγήσει σε πιο ασφαλείς επενδύσεις και άρα να υπάρχει και απαι-

Επιμέλεια: **Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ**

τηση οι τιμές να είναι χαμηλότερες, για λογαριασμό, βέβαια, του κοινωνικού συνόλου.

Όλα τα τιμολόγια, για παράδειγμα, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, να επαναπροσδιοριστούν με διαφάνεια, βασιζόμενα στις ίδιες αρχές, στα ίδια δεδομένα, ενώ ένα αυτοτελές και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για κάθε μορφή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα απλοποιούσε τις εφαρ-

ζε η ΕΕ, ώστε το 3% των δαπανών μας να πηγαίνει στην έρευνα και την τεχνολογία» είπε χαρακτηριστικά ο Γ. Αλαβάνος, ενώ τόνισε ότι η Ελλάδα είναι από τις πιο σπάταλες χώρες της ΕΕ στην ενέργεια.

Το ελληνικό πετρέλαιο

Το Τεχνικό Επιμελητήριο έχει μια μεγάλη παράδοση στα ενεργειακά ζητήματα και πριν από τη δικτατορία και

Τουρκία, που οφείλεται κατά μεγάλο μέρος σε αυτήν. Μέχρι την ημέρα που πέθανε, προέβαλε τα ελληνικά πετρέλαια, κυρίως τα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Στον τομέα των διεθνών σχέσεων νομίζω ότι υπάρχει μια αλλαγή, σε σχέση με τη λογική που, το 1977, ανέφερε ο Κουλουμπής, για την εξάντληση των ενεργειακών πηγών.

Μπορεί ο Εκτελεστικός Διευθυντής

ενεργειακού ζητήματος θα αρχίσει να μειώνεται, με τις διαπιστωμένες πηγές ενέργειας που υπάρχουν, με τις καινούριες τεχνολογίες που ήδη αναπτύσσονται και θα τεθούν σε εφαρμογή μετά το 2040, κατά τις εκτιμήσεις των ειδικών τουλάχιστον.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ αναφέρθηκε και στα επόμενα συνέδρια που έκανε το ΤΕΕ για την ενέργεια, η οποία τόνισε ότι είναι δημόσιο αγαθό

μογές, με όφελος σε χρόνο και σε χρήμα.

Τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε είναι πολύ σημαντικά και χρειάζεται να βασιστούμε στο συνολικό δυναμικό, αλλά και ειδικότερα στους Έλληνες επιστήμονες.

Έχουμε ανάγκη για ανάπτυξη της τεχνογνωσίας, για σύγχρονες μεθόδους επιθεώρησης, νέες αρχές συντήρησης, έξυπνα δίκτυα, τα νέα δίκτυα χαρακτηρίζονται από την ολοένα και μεγαλύτερη χρήση λογισμικού και έξυπνων ελέγχων με λιγότερο εξοπλισμό, να πειραματιστούμε και γι' αυτό πρέπει να στηριχθούμε στο επιστημονικό δυναμικό, στους Έλληνες μηχανικούς.

Για παράδειγμα, τα νησιά με υψηλό δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προσφέρονται για καινοτόμες τεχνολογίες και πιλοτικά έργα, για μεγάλη διείσδυσή τους και για το δραστικό περιορισμό της χρήσης πετρελαίου.

«Θα ήμασταν ευτυχείς αν μας πεί-

μετά. Η πρώτη σημαντικότερη παρέμβασή του ήταν το συνέδριο για την ενέργεια που έγινε το Μάιο το 1977 με τίτλο: «Το ενεργειακό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας».

Ο τότε πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου, ο συνάδελφος **Ευάγ. Κουλουμπής**, ανέφερε στην ομιλία του ότι σκοπεύουμε σε μια κοινωνία που η οικονομία της θα υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι το αντίθετο, σε μια οικονομία αναγκών.

Αναφέρθηκε στην περίοδο από την απελευθέρωση μέχρι και στις αρχές της δεκαετίας του '60, ειδικά για την Ελλάδα, ότι προσδιορίζεται η διαταραχή των πολιτικών σχέσεων των κρατών τόσο από την ανακάλυψη των πετρελαίων και άλλων ενεργειακών πόρων στο υπέδαφός της, όσο και από την κρίση στη σχέση μας με την

της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας, ο **Ν. Τανάκας** μιλώντας από το βήμα του Διεθνούς Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να ανέφερε ότι με μέσο ρυθμό 1,5% ετησίως εκτιμάται ότι θα αυξάνεται έως το 2030 η παγκόσμια ζήτηση ενέργειας με τις αγορές ανά την υφήλιο να ζητούν 22% περισσότερο πετρέλαιο, 42% αέριο και 53% περισσότερο άνθρακα σε σχέση με το 2010.

Αυτό που μπορούμε να πούμε τώρα είναι ότι ο πλανήτης δεν θα αντιμετωπίσει ενεργειακό πρόβλημα και ότι από το 2050, μάλλον η βαρύτητα του

και πρέπει να παρέχεται με όρους προσβασιμότητας, διαθεσιμότητας, αλλά και αποδοχής προς το συμφέρον όλων.

Η τιμολογιακή πολιτική

Όσον αφορά την τιμολογιακή πολιτική αναφέρθηκε σε δύο ταυτόχρονα δημοσιεύματα εφημερίδων, την 1η Μάρτη, για τα υπερκέρδη που είχε η ΔΕΗ τον προηγούμενο χρόνο και αναμένεται να έχει και φέτος και έκαναν λόγο για αιφνίδιες αυξήσεις τιμολογίων, ότι θα ακριβύνει το ηλεκτρικό ρεύμα ίσως κατά ▶

105% για τα μικρά και μεσαία νοικοκυριά, έως και 66% για τους αγρότες και 20% για τη βιομηχανία, δηλαδή η ΔΕΗ είχε την πρόθεση –έλεγκ- να αυξήσει τις τιμές στο 85%, τουλάχιστον, του τζίρου των επιχειρήσεων.

Βεβαίως, στην τιμολογιακή πολιτική παίζουν πολύ μεγάλο ρόλο τα κίνητρα που είχαν δοθεί και κυρίως ως επιδοτήσεις, για να εισαχθούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Εμείς λέμε «να!» σε κάθε μη κερδοσκοπικό μέτρο. Για τις επιδοτήσεις, επειδή είναι ένα μέτρο στρέβλωσης, βασικά, θα πρέπει να είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί.

Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια

Για την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, το ΤΕΕ έχει προτείνει το πρόγραμμα να χρηματοδοτηθεί από τα αποθεματικά του ΤΣΜΕΔΕ.

Είναι σημαντική, επίσης, η παρέμβαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου για τον ΚΕΝΑΚ, τις τεχνικές οδηγίες του ΤΕΕ. Η εξοικονόμηση ενέργειας είναι ένα από τα αγαπημένα διαχρονικά θέματα του Τεχνικού Επιμελητηρίου και ίσως για πρώτη φορά εισαγάγαμε στην Ελλάδα κάποιες σκέψεις, όπως είναι η ηλιοπροστασία των κυρίων, η εισαγωγή μεθόδων θερμοπροστασίας και παθητικής ηλιακής αρχιτεκτονικής, η αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων λιγνιτικών και πετρελαϊκών μονάδων, η εισαγωγή μέτρων διαχείρισης της ζήτησης, και προτεيناμε ενημερωτικές εκστρατείες για το θέμα της εξοικονόμησης ενέργειας.

Σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει η κατασκευή και λειτουργία των νέων ενεργειακών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής να γίνει προφανώς με μεγάλο σεβασμό προς το περιβάλλον και την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της χώρας μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σήμερα οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές είναι υποχρεωτικές διά νόμου και δύναται να περιορίσουν όλες τις περιβαλλοντικές οχλήσεις εντός των πολύ αυστηρών πλαισίων τα οποία θέτει η νέα νομοθεσία.

Όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν να συμβάλουν και στη βιομηχανία και στη γεωργία και μπορούν να οδηγήσουν στη δραστηριοποίηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Τρεις πυλώνες

Συχαρητήρια για τη διοργάνωση του συνεδρίου, που γίνεται σε μια κρίσιμη για τη χώρα χρονική συγκυρία, έδωσε ο υφυπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Γιάννης Μανιάτης**, μιλώντας στο συνέδριο, όπου έκανε λόγο για «κανιβαλική χώρα» από πλευράς κατανάλωσης ενέργειας.

Αναφερόμενος στην οικονομική κατάσταση της χώρας, ο Γ. Μανιάτης είπε ότι πρέπει όλοι μαζί να βρούμε τρόπους διαχείρισης της σοβαρότερης, ίσως, πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής κρίσης που θα ζηση η χώρα τα επόμενα δύο χρόνια από τον Εμφύλιο Πόλεμο και μετά.

Σε ό,τι αφορά το ενεργειακό μέλλον της χώρας, τόνισε ότι στηρίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη διαχείριση της ζήτησης.
- Στη βελτίωση της αποδοτικότητας

της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας.

- Στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και στη χρήση τεχνολογιών χαμηλού άνθρακα.

Τα περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας και διαχείρισης ζήτησης ηλεκτρισμού είναι τεράστια στη χώρα μας, είπε. Σήμερα βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο για την έναρξη του προγράμματος εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια σε υγιείς βάσεις και με διασφαλισμένους πόρους και με πολύ σημαντική συμμετοχή στο σχεδιασμό, αλλά και την υλοποίηση του προγράμματος από την πλευρά του Τεχνικού Επιμελητηρίου και για άλλη μια φορά ευχαριστούμε για τη συμβολή του. Πρέπει να σας πω με περηφάνια, είπε ο υφυπουργός, ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο, με απλόλυτο αίσθημα ευθύνης και χωρίς κανέναν συντεχνιασμό, σχεδιάζει, συμμετέχει, συμβάλλει, βοηθά στο να πάψει αυτή η χώρα να είναι η πιο κανιβαλική ενεργειακά χώρα στον τομέα της κατανάλωσης ενέργειας, τουλάχιστον

όσον αφορά τα κτίρια.

Φιλοδοξούμε να πετύχει τα μέγιστα αποτελέσματα τόσο ως προς την εξοικονόμηση ενέργειας κατοικιών, όσο και ως προς την ενίσχυση όλων των επαγγελματικών κλάδων που εμπλέκονται στην υλοποίηση του προγράμματος.

Τα κτίρια που έχουν επιλεγεί να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, είναι αυτά που έχουν κατασκευαστεί πριν τον κανονισμό θερμομόνωσης, πριν το '80, ενώ ανήκουν στη μέγιστη πλειοψηφία τους σε αυτούς που αποκαλούμε «ενεργειακά φτωχούς πολίτες».

Για να ενταχθεί μια κατοικία στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, θα υποστεί επιθεώρηση πριν την παρέμβαση, για να προσδιοριστούν οι αναγκαιότητες, και μετά την παρέμβαση, για να αξιολογηθεί η ενεργειακή βελτίωση και αποδοτικότητα της.

Η εξοικονόμηση ενέργειας για μας είναι ένα μοναδικό, τεράστιο, ανεξάντλητο, αναξιοποίητο κοίτασμα ενέργειας της χώρας, είναι το μεγαλύτερο κοίτασμα ενέργειας και, μάλιστα, το κοί-

τασμα που έχει το τρομακτικό ενδιαφέρον να έχει τεράστια προστιθέμενη αξία στη χώρα μας με δημιουργία θέσεων εργασίας και παραμονή των χρημάτων στον τόπο μας, όταν το αξιοποιήσεις σωστά.

Ο Γ. Μανιάτης αναφέρθηκε, ακόμη, στην προώθηση του φυσικού αερίου με τους νέους αγωγούς, αλλά και με την ίδρυση νέων εταιρειών διανομής του φυσικού αερίου, ενώ είπε ότι προχωρά το έργο του αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, για το οποίο ετοιμάζεται νομοσχέδιο, ώστε να προχωρήσουν γρήγορα οι αναγκαίες απαλλοτριώσεις.

Δημόσιος φορέας για τις έρευνες υδρογονανθράκων

Για την έρευνα των υδρογονανθράκων που υποδηλώνουν την ύπαρξη κοιτασμάτων πετρελαίου, είπε ότι θα ανατεθεί σε δημόσιο φορέα το δικαίωμα να προκηρύσσει έρευνες στον ελληνικό χώρο, μέσα από ένα σύγχρονο και αποδοτικό θεσμικό πλαίσιο.

Σε λίγους μήνες, θα υπάρξει η αντίστοιχη νομοθετική ρύθμιση. Το πλαίσιο αυτό, με σαφείς και ξεκάθαρους όρους παραχωρήσεων, με σταθερούς κανόνες, με ευλάβεια και προσήλωση στη διαφάνεια και με δρακόντεια μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας, πλαίσιο προσέλκυσης εταιρειών με αποδεδειγμένη οικονομική επάρκεια και τεχνολογία, που θα κληθούν να επενδύσουν σημαντικά ποσά για τον εντοπισμό κοιτασμάτων πετρελαίου.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, είπε ο Γ. Μανιάτης, θα στηρίζεται για τα επόμενα 30-40 χρόνια στο λιγνίτη, ενώ θα αναπτυχθούν και οι καθαρές τεχνολογίες.

Για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) στα επόμενα χρόνια μπορούμε να έχουμε επενδύσεις ύψους 3 δισ. ευρώ, ενώ θα αναπτυχθεί και η γεωθερμία.

Ο χώρος της ενέργειας, είπε, μπορεί να αποτελέσει το εφαλτήριο της ανάπτυξης και ζήτησε τη συνεργασία του ΤΕΕ στον τομέα αυτό.

Μακροχρόνιο ενεργειακό σχέδιο

«Εκτός από το πρόγραμμα σταθερότητας υπάρχει και το πρόγραμμα ανάπτυξης. Και η ενέργεια πρέπει και οφείλει και μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο σε αυτό» τόνισε ο Β' αντιπρόεδρος του ΤΕΕ, **Χρήστος Σπίρτζης**. Και πρόσθεσε ότι δεν έχουμε συντάξει ένα μακροχρόνιο ενεργειακό σχέδιο και σε αυτό έρχεται να συμβάλει το ΤΕΕ. Πρέπει και είναι θέση του ΤΕΕ, από την εποχή που ήταν πρόεδρος ο Ευάγ. Κουλουμπής, να προκρίνουμε

τους εθνικούς πόρους ενέργειας, δηλαδή το λιγνίτη, τον αέρα, τον ήλιο, τα νερά μας, τη γεωθερμία και κυρίως την εξοικονόμηση ενέργειας. Πρέπει να προκρίνουμε τη χρήση φυσικού αερίου για κύρια και πρωτογενή κατανάλωση. Πρέπει να εξασφαλίσουμε πρόσθετες πηγές τροφοδοσίας και αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για την εξασφάλιση της επάρκειας και του εφοδιασμού μας.

Πρέπει να εντάξουμε στο σύστημά μας μικρές μονάδες συμπαραγωγής, για μείωση και των απωλειών δικτύου, αλλά και του κόστους παραγωγής και μεταφοράς.

Πρέπει να προχωρήσουμε στην εξοικονόμηση ενέργειας, με βελτίωση των κτιρίων μας, ξεπερνώντας την αθλιότητα των κακών κατασκευών και των ξεπερασμένων προδιαγραφών. Με ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών.

Με γενναίες αποφάσεις και επιδότηση τεχνολογιών ηλιακού κλιματισμού και επιδοματική πολιτική για ανάπτυξη βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων παραγωγής φωτοβολταϊκών, ηλιακού κλιματισμού και νέων τεχνολογιών ΑΠΕ:

- Με υποχρέωση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στα νέα κτίρια, κάλυψη τουλάχιστον των φορτίων κλιματισμού. Με σύγχρονη τεχνική νομοθεσία και με τους απαραίτητους μηχανισμούς για παρεμβάσεις στον ΓΟΚ και την εθνική πολεοδομική νομοθεσία.

Το επιμελητήριο για το όλο εγχείρημα της εξοικονόμησης ενέργειας έχει συγκροτήσει 10 επιτροπές που καταρτίζουν νέες τεχνικές οδηγίες,

ΟΧΙ στην πυρηνική ενέργεια

Το Τεχνικό Επιμελητήριο, είπε ο Γ. Αλαβάνος, ήταν ο πρωτεργάτης στο να ιδρυθεί το Αντιπυρηνικό Παρατηρητήριο στη Ρόδο, το οποίο συνεχίζει και λειτουργεί.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο και πάλι επί προεδρίας Κουλουμπή ήταν από τους φορείς που είχαν πρωτοστατήσει να μην εγκατασταθεί τότε, τέλη δεκαετίας του '70, το πυρηνικό εργοστάσιο στο Αλβέρι στην Ελλάδα.

Ο Γ. Αλαβάνος είπε ότι παρακολουθούμε όλες τις τεχνολογικές εξελίξεις, αλλά λέμε «όχι» στις εγκαταστάσεις πυρηνικής ενέργειας στην Ελλάδα.

Πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει και στον εκσυγχρονισμό της τεχνικής μας νομοθεσίας.

- Με νέο χωροταξικό σχεδιασμό. Μας έχουν δανείσει ένα χάρτη ορισμένοι επιστήμονες μετεωρολόγοι, που συμμετέχουν και στο σημερινό συνέδριο, όπου εμφανίζεται το αιολικό δυναμικό της χώρας και δίπλα έχει μπει ο χάρτης για το χωροταξικό των ΑΠΕ που ισχύει σήμερα.

Αν το συγκρίνουμε, θα δείτε ότι πουθενά, μα πουθενά, όπου έχουμε, βέλτιστο αιολικό δυναμικό, δεν έχει προβλεφθεί ο σχεδιασμός αιολικών!

Πρέπει να αποφασίσουμε για τις νέες μονάδες λιγνίτη υψηλής απόδοσης (γιατί, πού και ποιες ανανεώσιμες πηγές) και για τις προτεραιότητές μας στα μεγάλα αστικά κέντρα όπου γίνονται οι

μεγάλες καταναλώσεις.

Για να γίνουν αυτά χρειαζόμαστε μια ξεκάθαρη θέση για το ρόλο της ΔΕΗ, που πρέπει να είναι δημόσια, ενιαία, κυρίαρχη στο χώρο της ενέργειας. Πρέπει να αποφασίσουμε την άμεση εμπλοκή της ΔΕΗ στις ΑΠΕ, όχι μόνο ως παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας. Πρέπει να την ωθήσουμε στην ανάπτυξη παραγωγής συστημάτων ΑΠΕ και φωτοβολταϊκών και ανεμογεννητριών, στη σύνδεση με τα δυτικά κέντρα και πανεισιτήμια για νέες τεχνολογίες καινοτομίας, σε συνεργασία με μεγάλους οίκους του εξωτερικού, για μεταφορά τεχνολογίας.

Προτεραιότητα, λοιπόν, είναι η άμεση σύνταξη και έγκριση ενός μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδίου οραματικού, αλλά και συγκεκριμένου, κοστολογημένου, διαστασιοποιημένου, αναπτυξιακού, προϊόντος δημόσιας διαβούλευσης, με εργαλεία το χωροταξικό σχεδιασμό και πρώτη προτεραιότητα το περιβάλλον.

Ο Χ. Σπίρτζης αναφέρθηκε ακόμη στην προεργασία που έκανε το ΤΕΕ για τη διεξαγωγή του τριήμερου συνεδρίου, λέγοντας ότι με τη διεξαγωγή του συνεδρίου ολοκληρώνεται μια προσπάθεια που ξεκίνησε με τον Φεβρουάριο 2008 με τη νέα στελέχωση στις Μόνιμες Επιτροπές Ενέργειας του ΤΕΕ. Μια προσπάθεια που έγινε από την εθελοντική προσπάθεια των μελών της Μόνιμης Επιτροπής και πρέπει ίσως να αποτελέσει πρότυπο για το πώς πρέπει να λειτουργούν οι υπόλοιπες δεκάδες Μόνιμες Επιτροπές του ΤΕΕ.

Στη συνέχεια, ευχαρίστησε τα μέλη που συνέβαλαν περισσότερο, χωρίς διάθεση προβολής τους, με γνώμονα ▶

Πρόσκληση για τακτική συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας ΤΕΕ

Ο πρόεδρος της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ, **Γιάννης Θεοδωράκης**, καλεί τα μέλη της στη δέκατη έβδομη τακτική συνεδρίασή της, που θα πραγματοποιηθεί τη **Δευτέρα 22 Μαρτίου 2010** και ώρα 10:00 π.μ. στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Νίκης 4, 7ος όροφος) με θέματα:

1. Ανακοινώσεις του προεδρείου της Αντιπρο-

σωπείας του ΤΕΕ. 2. Ενημέρωση Αντιπροσωπείας ΤΕΕ και συζήτηση για τη δραστηριότητα της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ. 3. Έλεγχος – Ερωτήσεις – Επερωτήσεις προς τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ. 4. Ένταξη επιμέρους Ειδικότητων στις 9 βασικές ειδικότητες για τις εκλογές του ΤΕΕ. 6. Απολογισμός Δράσης ΤΕΕ από την ολοκλήρωση της εκλογής των Οργάνων Διοίκησης (12-5-2007) έως σήμερα.

Σημειώνεται ότι στην Ημερήσια Διάταξη τα θέματα 2 και 3 είναι εγγεγραμμένα τυπικά λόγω κανονισμού, το θέμα 4 είναι διαδικαστικό για τις εκλογές του ΤΕΕ και το θέμα 5 είναι το ουσιαστικό προς συζήτηση, ύστερα από απόφαση της Αντιπροσωπείας

στη 16η Τακτική Συνεδρίασή της.

Στη συνεδρίαση αυτή απαιτείται για απαρτία πάνω από το μισό των μελών. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία, η συνεδρίαση θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο 27 Μαρτίου 2010** και ώρα 10.00, στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας (Καλλιθέας 7, Λάρισα), αιθουσα Συνεδριάσεων (3ος όροφος) και με την ίδια ημερήσια διάταξη, οπότε αρκεί για την απαρτία η παρουσία του ενός τετάρτου των μελών της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ.

Επισημαίνεται ότι η Συνεδρίαση προβλέπεται να διαρκέσει έως τις 18:00, το αργότερο, του Σαββάτου 27 Μαρτίου 2010.

το Τεχνικό Επιμελητήριο, 30 χρόνια μετά, να έχει πρόταση σύγχρονη και τεκμηριωμένη και να βοηθήσει τη χώρα στη στρατηγικής σημασίας ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα. Επίσης, ευχαρίστησε τα Περιφερειακά Τμήματα του ΤΕΕ για τις θεματικές προσυνηδριακές διαδικασίες που φιλοξένησαν όσους, τόσο με τις εισηγήσεις όσο και με την προσφορά τους, συμμετείχαν, καθώς και τη ΔΕΗ για τη συμβολή της τόσο σε στελεχικό επίπεδο όσο και για την οικονομική βοήθεια.

Ο στόχος μας από εδώ και πέρα είναι η καθιέρωση του συνεδρίου κάθε τρία χρόνια, είτε, και η ύπαρξη θεματικών προσυνηδριακών διαδικασιών σε αυτή την τριετία ώστε να εκσυγχρονίζονται και να εμπλουτίζονται οι θέσεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Τα συμπεράσματα της Οργανωτικής Επιτροπής

Στη συνέχεια, ο Χρ. Σπίρτζης παρουσίασε τα συμπεράσματα όπως τα επεξεργάστηκε η Οργανωτική Επιτροπή, στην προσυνηδριακή διαδικασία που έγινε σε πολλές πόλεις της χώρας. Τα σημαντικότερα είναι τα εξής:

- Η ηλεκτροπαραγωγική διαδικασία εξαρτάται σήμερα σε μεγάλο βαθμό από τον εγκώριο λιγνίτη, που αποτελεί για τη χώρα μας σημαντική πύλη στην παραγωγή ηλεκτρισμού.
- Τα οικονομικά εκμεταλλεύσιμα αποθέματα του λιγνίτη, με τους σημερινούς ρυθμούς κατανάλωσης, επαρκούν για τα επόμενα 30-40 χρόνια, εφόσον όμως κρατήσουμε τις ίδιες μονάδες. Αν τις εκσυγχρονίσουμε, ακόμα δεν μπορούμε να έχουμε εκτίμηση.
- Ο λιγνίτης θα πρέπει να αποτελεί τη βάση στην παραγωγή ηλεκτρισμού για λόγους σταθερότητας τιμών και ασφάλειας εφοδιασμού, με την προϋπόθεση ότι παραμένει οικονομικά ανταγωνιστικός και ανταποκρίνεται στις περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της χώρας.
- Τα ακόλουθα μέτρα πρέπει να υιοθετηθούν σε σχέση με το λιγνίτη.
  - Βελτίωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής απόδοσης και της διαθεσιμότητας των μονάδων της ΔΕΗ.
  - Κατασκευή νέων σύγχρονων μονάδων καθαρών τεχνολογιών, που από υπολογισμούς έχουν σχεδόν τη διπλάσια απόδοση.

- Αξιοποίηση νέων κοιτασμάτων του λιγνίτη.

- Διασφάλιση της συναίνεσης των κατοίκων των λιγνιτοπαραγωγικών περιοχών στην ανάπτυξη νέων πεδίων και σταθμών.

- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και εύλογα αντισταθμιστικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες, αναφορικά με τις εκπομπές ρύπων, την αποκατάσταση των εδαφών και του τοπίου, τα λιγνιτωρυχεία κλπ.

Η ζήτηση ενέργειας

Η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2009 παρουσίασε μέση ετήσια αύξηση, περίπου, 3%.

Τα σημερινά επίπεδα κατανάλωσης ηλεκτρισμού στην Ελλάδα, 5.000, περίπου, κιλοβατώρες ανά κάτοικο, δείχνουν ότι η ζήτηση στην ελληνική αγορά, θα συνεχίσει να αυξάνει για την επερχόμενη δεκαετία, με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 2% στην ηπειρωτική χώρα και 2,5%-3,5% για τις νησιωτικές περιοχές.

Η εγκατεστημένη ισχύς των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής στη χώρα ήταν, περίπου, 13.500 μεγαβάτ, στο τέλος του 2009. Από το σύνολο των μονάδων, 11.300 μεγαβάτ αντιπροσωπεύουν την ισχύ στο διασυνδεδεμένο δίκτυο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια την ηπειρωτική Ελλάδα και ορισμένα, συνδεδεμένα με υποβρύχια καλώδια, νησιά. Θα ήταν κρίσιμη η διασύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με την Κρήτη.

Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας το έτος 2009 ανήλθε, περίπου, σε 50.000 γιγαβατώρες και το

65% προερχόταν από λιγνιτικές μονάδες.

Για την περίοδο 2010-2015 οι αναμενόμενες εντάξεις νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής εκτιμούνται σε 2.100 μεγαβάτ ιδιωτών παραγωγών και, περίπου, σε 1.250 μεγαβάτ που θα κατασκευαστούν από τη ΔΕΗ.

Επιπλέον, αναμένεται να ενταχθούν μονάδες ΑΠΕ, συνολικής ισχύος, περίπου, 4.000 μεγαβάτ. Την ίδια περίοδο θα πραγματοποιηθούν αποσυρσεις παλιών μονάδων της ΔΕΗ, λιγνιτικών, πετρελαϊκών και φυσικού αερίου, συνολικής ισχύος, περίπου, 1.700 μεγαβάτ.

Για την περίοδο 2016 -2020 προβλέπεται να ενταχθούν δύο νέες λιγνιτικές μονάδες από τη ΔΕΗ συνολικής ισχύος, περίπου, 1.100 μεγαβάτ. Συγχρόνως, την ίδια περίοδο αναμένεται να υπάρξει σημαντικότητα ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού με μονάδες ΑΠΕ, που εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 8.000 μεγαβάτ και ίσως να τα ξεπεράσει.

- Η μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ θα απαιτήσει την κατασκευή νέων αντλητικών μονάδων στην ηπειρωτική χώρα, για αποθήκευση της ενέργειας των ΑΠΕ τις περιόδους των χαμηλών φορτίων.

Η παραγωγή και διάθεση της ηλεκτρικής ενέργειας σχετίζεται άμεσα με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Έτσι, η σημαντικότητα του ηλεκτρικού τομέα στο πλαίσιο της εθνικής οικονομίας επιβάλλει κατευθύνσεις πολιτικής του ηλεκτρισμού να εντάσσονται και να εναρμονίζονται με το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό.

Έτσι, θεωρούμε πολύ σημαντικό

θέμα το θέμα της εξοικονόμησης της ενέργειας.

Όσον αφορά το φυσικό αέριο, σήμερα φτάνει το 15% της συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Η περαιτέρω διείσδυση του αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή θα πρέπει να γίνει αφού διασφαλίσουμε άλλους δρόμους για τον εφοδιασμό, αλλά και να το στρέψουμε στην πρωτογενή παραγωγή.

Για τα πυρηνικά, η θέση του Τεχνικού Επιμελητηρίου είναι ότι η πυρηνική ενέργεια είναι ένας επισφαλής, για τη χώρα μας, τρόπος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Τεχνολογικά την παρακολουθούμε.

Η διάσπαρτη παραγωγή μικρών σύγχρονων ηλεκτροπαραγωγικών ή συμπαραγωγικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των υβριδικών συστημάτων, βοηθά στην ορθολογική χρήση της ενέργειας, στην αποκέντρωση της ηλεκτροπαραγωγής και στην απασχόληση σε περιφερειακό επίπεδο.

Εξοικονόμηση ενέργειας στις μεταφορές

Ο πιο σημαντικός τομέας στον οποίο πρέπει να πετύχουμε την εξοικονόμηση ενέργειας είναι οι μεταφορές, τόνισε ο Χρ. Σπίρτζης. Ακολουθούν τα κτίρια και η βιομηχανία.

Οι μεταφορές στην Ελλάδα για το 2005 συμμετείχαν με ποσοστό 38% στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Και σε ποσοστό 99% έχουμε εισαγόμενο πετρέλαιο.

Οι προτάσεις που έχουμε, είναι:

- Η εφαρμογή νέων τεχνολογιών, όπως χρήση εναλλακτικών οικολογικών καυσίμων, τεχνολογίας ελέγχου και περιορισμού κατανάλωσης ηχορύπανσης.
- Κίνητρα για τη χρήση υβριδικών τεχνολογιών στα ΙΧ αυτοκίνητα και ενίσχυση της έρευνας για οικολογικά καύσιμα. Βελτίωση και σωστός συγκοινωνιακός σχεδιασμός στα μεγάλα αστικά κέντρα.
- Το μετρό, στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, στα μεγάλα αστικά κέντρα, μπορεί να συμβάλει ιδιαίτερα.
- Εφαρμογή διαφορετικής τιμολόγησης και φορολόγησης για τα μεταφορικά μέσα και την έκλυση ρύπων.

Χαιρετισμοί

Χαιρετισμούς στο συνέδριο απηύθυναν ο Γενικός Γραμματέας Περιβάλλοντος, **Ανδρέας Ανδρέοπουλος**, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ, **Αρθούρος Ζερβός**, ο οποίος διαβεβαίωσε ότι η ΔΕΗ δεν έχει ζητήσει αυξήσεις των τιμολογίων της, ενώ ανέφερε ότι είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στην Ελλάδα, και ο διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΣΜΗΕ, **Γρηγόρης Αντωνόπουλος**.

Επίσης, χαιρετισμούς απηύθυναν οι βουλευτές **Ι. Γιαννάκης**, βουλευτής της ΝΔ, **Δημήτρης Παπαδημούλης** από τον ΣΥΡΙΖΑ, και οι εκπρόσωποι των κομμάτων **Μάκης Παπαδόπουλος** εκ μέρους του ΚΚΕ, **Αλέξης Οικονόμου** εκ μέρους του ΛΑΟΣ, και **Τάσος Κρομούδας** εκ μέρους των Οικολόγων Πρασίνων.

Με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των Ελλήνων αρχιτεκτόνων στις δράσεις του Ελληνικού Τμήματος της UIA και κατ' επέκταση στη διεθνή αρχιτεκτονική κοινωνία, πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, στις 6 Μαρτίου, σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας, ημερίδα με τίτλο: «Σχεδιάζοντας το Μέλλον. Οι Έλληνες αρχιτέκτονες και η Διεθνής Αρχιτεκτονική Κοινότητα». Την εκδήλωση διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σε συνεργασία με το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (UIA).

Η **Λίζα Σιόλα**, η πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων και αντιπρόεδρος για την Γεωγραφική Περιοχή II, μιλώντας εισαγωγικά κατά την έναρξη των εργασιών, τόνισε:

«Θέλουμε να σας μεταδώσουμε πόσο σημαντικό είναι το να μην είναι κανείς περιχαρακωμένος μέσα στο "εθνικό του κέλυφος" σε αυτές τις περιόδους γενικευμένης κρίσης, αλλά να αποτελεί κομμάτι της διεθνούς οικογένειας των αρχιτεκτόνων, αλλά και το ότι ένας διεθνής οργανισμός σαν τη Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων έχει ένα πεδίο δράσης το οποίο καλύπτει πάρα πολλές δραστηριότητες και ανάγκες αυτής της εποχής.

Θέλουμε, ακόμα, να σας παρουσιάσουμε εμείς τη δραστηριότητά μας, αλλά και να ακούσουμε τις δικές σας τις προτάσεις και να αποκαταστήσουμε δεσμούς με όλους εσάς, ώστε να μπορούμε να μιλήσουμε για ένα μέλλον αυτών των διεθνών σχέσεων που εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι απαραίτητες».

Ο **Βασίλης Σγούτας**, αρχιτέκτων, που διετέλεσε πρόεδρος της UIA, αναφέρθηκε σύντομα στο τι είναι και πώς λειτουργεί η UIA:

«Για να καταλάβουμε καλύτερα τι είναι η UIA, πρέπει πρώτα απ' όλα να έχουμε αποδεχθεί τι σημαίνει ανοικτή πόρτα, γιατί οι περισσότεροι, θα έλεγα, συνάδελφοι Έλληνες, δεν το ξέρουμε ακόμα. Ο Έλληνας αρχιτέκτονας μπορεί να συμμετέχει σε Συνέδριο, να κάνει ομιλίες, να συμμετέχει σε ομάδες εργασίας πολύ πιο εύκολα, απ' ό,τι στον ίδιο του τον τόπο. Γιατί όταν μια διεθνής οργάνωση, όπως η UIA, έχει

να επιλέξει ένα μέλος ή έχει να επιλέξει κάποιον ομιλητή για ένα θέμα, δεν ρωτάει εάν ο τάδε στον τόπο του είναι η μεγάλη αυθεντία, απλώς αξιολογεί αυτό που έχει να πει, και τον δέχεται ή δεν τον δέχεται».

Αναφερόμενος στο Ελληνικό Τμήμα, μίλησε για τις τρεις ομάδες εργασίας που έχει, που αποδεικνύουν τη σοβαρότητα της δουλειάς που γίνεται, γιατί, όπως είπε, κανένα άλλο κράτος δεν έχει τόσες ομάδες εργασίας. «Αλλά επαγγέλματα δεν έχουν μία και μόνη παγκόσμια οργάνωση» είπε ο κ. Σγούτας «όπως οι αρχιτέκτονες της UIA, που ιδρύθηκε το 1948».

Ο **Στάθης Τσέγκος**, αν. γενικός γραμματέας της Δ.Ε. του ΤΕΕ, γενικός γραμματέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόεδρος της UIA στη Γεωγραφική Περιοχή I, **Albert Dubler**, ο οποίος ανέπτυξε στην εισήγησή του το θέμα: «Δράσεις της UIA στη Συνδιάσκεψη του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή στην Κοπεγχάγη – COP 15. Διακήρυξη UIA Sustainable by design. Υπευθυνότητα αρχιτέκτονα στις διεθνείς συγκυρίες». Μεταξύ άλλων, τόνισε:

«Με έκπληξη, μάλλον επειδή δεν του εί-

Σχεδιάζοντας το μέλλον της αρχιτεκτονικής κοινότητας

Επιμελητηρίων Μηχανικών - ECEC και σύνδεσμος της Δ/σης Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Σχέσεων του ΤΕΕ με τη Δ.Ε., μίλησε για τις διεθνείς οργανώσεις στις οποίες συμμετέχει το ΤΕΕ, εξήρε τη δράση της UIA και παρατήρησε ότι οι αρχιτέκτονες υπο-εκπροσωπούνται στα όργανα του ΤΕΕ.

Ο **Ευάγγελος Λυρούδης**, πρόεδρος του ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ, αναφέρθηκε στο προσεχές I το Πανελλήνιο Συνέδριο ΣΑΔΑΣ - ΠΕΑ και στις προσδοκίες από τη διεθνή αρχιτεκτονική κοινότητα. «Οι Έλληνες αρχιτέκτονες» είπε μεταξύ άλλων «ενώ τελικά επιθυμούν να συμμετέχουν στην παραγωγή του εθνικού πλούτου, έχουν κρατηθεί έξω από την αγορά και από τους μηχανισμούς της. Ήδη το προσεχές Παγκόσμιο Συνέδριο της UIA ανοίγει το δρόμο για σκέψεις προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο ΣΑΔΑΣ - ΠΕΑ επιδιώκει τη συνεργασία της UIA και των άλλων διεθνών οργανώσεων αρχιτεκτόνων, προκειμένου περισσότεροι συνάδελφοι να ενισχύσουν και να πιστέψουν στην αξία και τα οφέλη από την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία».

Επίσημος προσκεκλημένος ομιλητής ήταν ο Γάλλος αρχιτέκτων, αντι-

χαμε δώσει τη δέουσα προσοχή προηγουμένως, διαπιστώσαμε ότι ο πρώτος παράγοντας που επηρεάζει την αξία ενός ακινήτου στο Παρίσι δεν είναι η ωραία θέα που μπορεί να απολαμβάνει κανείς ή η ευκολία πρόσβασης στα μέσα μαζικής μεταφοράς, η ομορφιά του κτιρίου, ο πρώτος παράγοντας είναι η διάκριση, δηλαδή τα πιο ακριβά ακίνητα βρίσκονται εκεί όπου γνωρίζουμε ότι δεν θα μας ενοχλήσουν άλλοι, οι οποίοι δεν ανήκουν στην ομάδα στην οποία εμείς ανήκουμε. Το θέμα είναι τεράστιο. Πώς μπορεί όμως να εδράσει πάνω σε αυτό ο αρχιτέκτονας; Ίσως θα πρέπει να έχει μια μεγαλύτερη συμμετοχή σε αυτό που ονομάζουμε πολιτική.

Διαπιστώσαμε ότι στις πόλεις - φάτσαμα υπάρχουν επιπτώσεις της κρίσης. Οι "μπουμπάνοι" αυτές βασίζονται στην κερδοσκοπία. Θα βρούμε χρυσό, για παράδειγμα, στη Χ περιοχή και τότε κτίζουμε μια πόλη.

Πράγματι, λοιπόν, εκδίδονται κανόνες, νόμοι για τα νέα κτίρια, αλλά τα νέα κτίρια δεν αποτελούν παρά το ένα τοις εκατό των κατοικιών που υπάρχουν στη Γαλλία. Οι Γάλλοι αρχιτέκτονες, λοιπόν, πιστεύουν, σκέφτονται ότι ίσως έχει έρθει η στιγμή να ασχοληθούν με το πραγματικό πρόβλημα, που είναι το

99% των υπολοίπων κατοικιών. Και αυτές οι κατοικίες είναι τα ναυάγια αυτών των κατοικιών, είναι τα κτίρια που δεν λειτουργούν πια.

Σήμερα υπάρχει η σκέψη να μειωθεί η κατανάλωση των νέων κατοικιών, να φτάσει κατά 50 κιλοβάτ ανά τετραγωνικό μέτρο ετησίως, σήμερα είμαστε κατά μέσο όρο στα 400 κιλοβάτ. Σε αυτό το μέσο όρο έχουμε και κτίρια τα οποία καταναλώνουν, περίπου, 600 κιλοβάτ. Αυτά τα κτίρια, τα οποία ονομάζουμε "θερμικά ναυάγια". Ορισμένες μελέτες ισχυρίζονται ότι είναι 2 εκατ., άλλες μελέτες 30 εκατ. Μπορεί να φανταστεί κανείς τον όγκο δουλειάς που μας περιμένει.

Σε ό,τι αφορά την ευθύνη του αρχιτέκτονα σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, θα καθορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ΠΟΕ, οι άλλοι οργανισμοί προδιαγραφές. Ελπίζουμε ότι για τα κράτη ανά τον κόσμο θα εκδώσουν τέτοιες προδιαγραφές. Οι αρχιτέκτονες θα πρέπει να αποδείξουν προς την ανθρωπότητα ότι είναι σε θέση να φέρουν σε πέρας αυτό το έργο. Αυτό απαιτεί, βέβαια, έρευνα και είναι εκπληκτικό το γεγονός ότι η αρχιτεκτονική έχει πραγματοποιήσει τόσο λίγες μελέτες. Νομίζω ότι δεν υπάρχει μια πραγματική μελέτη για τις τε-

Μέση Ανατολή και Ανατολική Ευρώπη, Βέβαια, η Ανατολική Ευρώπη φτάνει λίγο μακριά, εξαιτίας της Ρωσίας. Εκεί αφήνουμε και εμείς.

- Η τρίτη περιοχή είναι οι Αμερικές.
- Η τέταρτη είναι η Ασία μαζί με την Αυστραλία.
- Η πέμπτη είναι η Αφρική.

Έτσι, όλα αυτά τα χρόνια η Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων έχει αναπτύξει ένα δίκτυο εκπροσώπων της επαγγελματίας, το οποίο την έχει καταστήσει μοναδικό συνομιλητή με όλους τους μεγάλους οργανισμούς της υφής:

γραμματικά- της UIA, είναι οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί, οι οποίοι μπορούμε να πούμε ότι αποτελούν μια από τις πιο γνωστές και από τις πιο δημοφιλείς και ουσιαστικές δραστηριότητες της UIA.

Η δομή της UIA είναι απολύτως δημοκρατική, το ανώτατο όργανο είναι η γενική συνέλευση, η οποία γίνεται παράλληλα με το Συνέδριο κάθε τρία χρόνια και το αμέσως επόμενο όργανο το οποίο είναι και το, κατά κάποιο τρόπο, αποφασιστικό όργανο ανάμεσα στις γενικές συνελεύσεις, είναι το Συμβούλιο, το μικρότερο όργανο που είναι το γραφείο, ένα είδος εκτελεστικού οργάνου της UIA που έχει μια μόνιμη βάση, μια μόνιμη διοίκηση γραμματειακή και διοικητική, η οποία είναι στο Παρίσι, καταστατικά. Αποτελείται από πάρα πολλές "commission".

Ο **Γιάννης Μιχαήλ**, αρχιτέκτων, μέλος Ελληνικού Τμήματος UIA, δ/ντής Προγράμματος Εργασίας UIA «Χώροι Εκπαίδευσης και Πολιτισμού» μίλησε με θέμα «Παρουσίαση Προγράμματος Εργασίας».

Η **Μήτσου Ιωάννα**, αρχιτέκτων, μέλος Ελληνικού Τμήματος UIA, Διευθύντρια του Προγράμματος Εργασίας UIA «Αρχιτεκτονική και Τουρισμός» παρουσίασε το Πρόγραμμα Εργασίας του τμήματός της.

Ο **Νίκος Φιλικιάκης**, αρχιτέκτων, μέλος Ελληνικού Τμήματος UIA, Διευθυντής του προγράμματος Εργασίας UIA «Αρχιτεκτονική και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – ARES» ανέπτυξε το πρόγραμμα Εργασίας του τμήματος.

Ο **Χαράλαμπος Χάιτας**, αρχιτέκτων, μέλος Ελληνικού Τμήματος UIA, παρουσίασε την εισήγησή του με θέμα «Διεθνείς αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί και νέοι αρχιτέκτονες».

Επακολούθησε συζήτηση με τους συμμετέχοντες, οι οποίοι έδειξαν έντονο ενδιαφέρον, όπως φάνηκε από τις ερωτήσεις που υπέβαλαν. Άλλωστε, ο λόγος που η Ημερίδα οργανώθηκε το Σάββατο, ήταν να διευκολυνθεί η προσέλευση αρχιτεκτόνων.

Σημαντικές εξελίξεις για ΜΗΣΙΕ και «τυφλά» οικόπεδα

Τρία σημαντικά θέματα τα οποία έχει προβάλει με θέσεις και προτάσεις του το ΤΕΕ και τα οποία αφορούν: 1) το ΜΗΣΙΕ και 2) της εγκύκλιος 1/2010 του Υπ. ΠΕΚΑ για τα οικόπεδα σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων, ήταν σε εξέλιξη τη στιγμή που το Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ βρισκόταν στην τελική φάση εκτύπωσης. Ειδικότερα:

► Ο υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, **Γ. Μαγκριώτης**, κατά τη διάρκεια του χαιρετισμού του στο 66ο Συνέδριο της ΠΕΣΕΔΕ, που πραγματοποιήθηκε στις Σέρρες από τις 11 έως τις 13 Μαρτίου 2010, παρουσίασε το πρόεδρο του ΤΕΕ **Γ. Αλαβάνου**, δεσμεύτηκε ότι σύντομα θα θεσμοθετηθεί το Μητρώο Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων (ΜΗΣΙΕ), για το οποίο το ΤΕΕ έχει υποβάλει αναλυτικές προτάσεις.

► Με νέα συμπληρωματική Ερμηνευτική Εγκύκλιο του υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με τα «τυφλά» οικόπεδα σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων, καταργείται η αναδρομική ισχύς της προηγούμενης υπ' αριθμόν 1 Εγκυκλίου του ίδιου υπουργείου, που απαγορεύει την έκδοση οικοδομικών αδειών των συγκεκριμένων οικοπέδων στις περιοχές αυτές. Έτσι επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις, πλέον να υλοποιηθούν οι οικοδομικές άδειες που ήδη είχαν εκδοθεί.

Σε επόμενο τεύχος θα υπάρξει αναλυτική παρουσίαση και σχολιασμός από το ΤΕΕ.

χνικές δόμησης ανά τον κόσμο».

Στην εισήγησή της η **Λίζα Σιόλα** αναφέρθηκε διεξοδικά, μεταξύ άλλων, στη δομή της διεθνούς ένωσης:

«Η UIA έχει εξελιχθεί μέσα στο χρόνο και αυτό αποδεικνύει την ανάγκη που αισθάνονται όλες οι χώρες - μέλη και συνεχώς καινούρια μέλη να αποτελούν κομμάτι αυτής της διεθνούς οικογένειας.

Έτσι από 27 αντιπροσωπείες που τη δημιουργήσαν πριν από 62 χρόνια σήμερα εκπροσωπεί περισσότερο από 123 χώρες, δηλαδή συνολικά, είναι φανταστικό το νούμερο: 1.300.000 αρχιτέκτονες.

Βεβαίως, περιττό να σας πω ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο ήταν παρόν στην πρώτη ιδρυτική συνεδρίαση της UIA. Επομένως, όλα αυτά τα χρόνια έχει γίνει ένα δίκτυο επαγγελματικό το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό και ισχυρό και βοηθάει τους αρχιτέκτονες ανά την υφήλιο.

Για λόγους πρακτικούς η Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων χωρίζεται σε γεωγραφικές περιοχές:

- Η Γεωγραφική Περιοχή I είναι αυτό που ονομάζουμε Δυτική Ευρώπη.
- Η Γεωγραφική Περιοχή II, αυτό που ονομάζουμε Κεντρική Ευρώπη,

τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, τα Ηνωμένα Έθνη, την Unesco, το Γιον Χάμπιτς. Επομένως, εκπροσωπεί, είναι πάρα πολύ σημαντικό, το επάγγελμα σε αυτούς τους οργανισμούς.

Μια πολύ σημαντική δραστηριότητα της UIA είναι η δημιουργία ενός δικτύου ειδικών, θα λέγαμε, που προήλθαν όλα αυτά τα χρόνια από τη δραστηριότητα και τη λειτουργία των προγραμμάτων της, των εκδόσεων που έχει και οι οποίοι ειδικοί είναι στη διάθεση όλων των χωρών - μελών της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων, σε κάθε έκφανση του επαγγέλματος και των σχέσεων βεβαίως που έχει η κάθε χώρα με τις κυβερνήσεις της.

Πάρα πολύ σημαντική είναι η δραστηριότητα της UIA, η οποία μέσα σε αυτά τα τελευταία χρόνια και λόγω της αλλαγής του παγκόσμιου τοπίου και της κινητικότητας πλέον των αρχιτεκτόνων και βέβαια της επιβολής ειδικών όρων για τις ανταλλαγές, έχει αναπτύξει μια σοβαρότατη δραστηριότητα που αφορά τους κανονισμούς με τους οποίους το αρχιτεκτονικό επάγγελμα θα ασκείται με τον ασφαλέστερο τρόπο ανά την υφήλιο.

Τελευταία δραστηριότητα, που σας αναπτύσσω -βεβαίως, πολύ επι-